

ชื่อเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย ฉัฐนิชา กงพะลี ปริญญา ปร.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์)

กรรมการที่ปรึกษา ผศ. เรืองยศ จันทรสามารถ ประธานกรรมการ
อาจารย์ยุภาพร ยุภาส กรรมการ
ผศ.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และ เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพ และศึกษา
ข้อเสนอแนะจากประชาชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การ
บริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 375 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น
และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ได้ค่า
ความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่
และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t -test (Independent – Samples)
และ (One – way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียง
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา
ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหา

ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบว่ามีการนำแผนพัฒนา ไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ พบว่า
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 เพศหญิงมีส่วนร่วมมากกว่าเพศชาย จำแนกตาม
ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับการศึกษา
ประถมศึกษา มีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับมัธยมศึกษา/หรือเทียบเท่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/
หรือเท่าเทียบ มีส่วนร่วมมากกว่าระดับ ปวส./อนุปริญญาขึ้นไป

3. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน สรุปดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการกำหนด
ปัญหา อบต.ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ทราบอย่างทั่วถึง อบต. ควรเปิดโอกาส
ให้ประชาชนได้เข้าร่วมในการตัดสินใจในทุกด้านที่มีผลกระทบต่อประชาชน และมี
การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในด้านการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อประชาชน
โดยตรง 2) การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการ คือ อบต.ควรมีการประชาสัมพันธ์
โครงการต่างๆ ก่อนเริ่มดำเนินการให้ประชาชนทราบ เพื่อประชาชนจะได้เข้าร่วมใน
โครงการนั้น 3) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา คือ อบต.ควรเปิด
โอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าร่วมการประชุมสภา อบต. เพื่อพิจารณาด้านต่างๆ 4) การมี
ส่วนร่วมในการตรวจสอบว่ามีการนำแผนพัฒนา ไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย คือ
อบต.ควรเปิดประกาศการจัดทำข้อบัญญัติให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง 5) การมีส่วนร่วมใน
การติดตามประเมินผล อบต.ควรมีการแต่งตั้งประชาชนเข้าไปเป็นคณะกรรมการในด้านต่างๆ
ในการดำเนินงานของ อบต. และควรมีการแต่งตั้งหน่วยงานอื่นที่เป็นกลางในการประเมินผล
การปฏิบัติงานของ อบต. ประจำปีเพื่อความโปร่งใสและเป็นการตรวจสอบการทำงานของอบต.

Title: Participation of People in Managing Development Plan in Kang Leong Jarn
Sub-district Administration Organization, Maha Sarakham Province

Author: Nutnicha Kongpalee   **Degree:** M.P.A. (Master of Public Administration)

Advisors: Asst. Prof. Ruangyot Chandrasamart   Chairman
                         Mrs. Yupaporn Yupas   Committee
                         Asst. Prof. Saowalak Kosonkittiumporn   Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2009

ABSTRACT

This research aimed to study, compare the participation and study suggestions of people in managing development plan in Kang Leong Jarn sub-district administration organization, Maha Sarakham province. This classified in gender, educational qualification and occupation. Subjects for this research, selected through a stratified random sampling and simple random sampling, were 375 people who were being in the voting age in 2008. The instrument used in the research was a rating scale questionnaire with .90 of reliability. The statistics used for analyzing data were percentage, mean, frequency, standard deviation, t-test and one way ANOVA for hypothesis testing.

The results were as follows:

1. The overall of the participation of people in managing development plan in Kang Leong Jarn sub-district administration organization, Maha Sarakham province was of a moderate level. Considering each aspect, it was shown difference from high to low: to investigate the content of development plan, to manage the project plan, to raise the problems, to investigate the development plan to do the expenditure budget plan and to participate the assessment.

2. The comparison of the participation of people in managing development plan in Kang Leong Jarn sub-district administration organization, classified by gender was statistically different at .05 level. Female participated more than male. However, considering educational qualification and occupation, they were significant difference at .05 level. People who graduated primary school participated less than people who graduated secondary school or equivalence. And also people who graduated secondary school or equivalence participated more than people who graduated associate degree or over associate degree.

3. The suggestions and opinion of people who participated in managing development plan were as follows: 1) The participation of raising problems: the sub-district administration organization should distribute the information over a wide area. The people should have opportunity to participate in making decision which had been directly related to them. People should have the strength to understand the effect on them. 2) The participation of managing project plan: the sub-district administration organization should announce the projects in public before managing the participation of those projects. 3) The participation of investigate the content of development plan: the sub-district administration organization should allow the people to attend the meeting with the sub-district administration organization council in order to consider various projects. 4) The participation of investigating the development plan to do the expenditure budget plan: the development plan was taken to do the expenditure budget plan and announced in public. 5) The participation of the assessment: the organization should nominate the board for job operation. Finally the organization should nominate neutral board for assessing the job operation in order to be accountable and to investigate the job operation of the sub-district administration organization.